

De Nederlandsche Bank
T.a.v. de heer mr. J.J. Dahmeijer
Postbus 929
7301 BD APELDOORN

Uw referentie : TPB/06193/2009/02816

Datum : 25 augustus 2009

Betreft : **Herstelplan Stichting Pensioenfonds van de Algemene Onderwijsbond**

Geachte heer Dahmeijer,

In navolging op uw telefonisch onderhoud met de heer Zaghoudi (Watson Wyatt) bericht ik u het volgende.

Inleiding

Sinds eind oktober 2008 bevindt Stichting Pensioenfonds van de Algemene Onderwijsbond (het fonds) zich in een situatie van dekkingstekort. Het fonds heeft hiertoe in maart 2009 een herstelplan ingediend. U heeft op 12 augustus 2009 een telefonisch onderhoud gehad met de heer Zaghoudi om mee te delen dat DNB voornemens was om het herstelplan van het fonds af te keuren. De reden was dat DNB van mening was dat het rendement op de totale portefeuille 0,2% te hoog ligt ten opzichte van het kritische punt van toegestane rendementen. U heeft het bestuur verzocht om een reactie voor 1 september 2009.

Wij hebben hiertoe het herstelplan doorgerekend op basis van een 0,2% lager totaal rendement, conform de eis / wens van DNB. In het vervolg van deze brief worden deze uitkomsten nader toegelicht.

Uitkomsten

Het onderdeel van het herstelplan dat wijzigd ten opzichte van het originele herstelplan betreft het dekkingsgraadsjabloon. De overige onderdelen (analyse van de oorzaken van de tekortsituatie en een overzicht van de risico-exposure) blijven ongewijzigd.

Indien rekening wordt gehouden met een 0,2% lager rendement blijkt dat het fonds in dat scenario (op basis van de situatie per 31 december 2008) niet binnen vijf jaar uit onderdekking zal zijn. In het dekkingsgraadsjabloon (zie bijlage) is te zien dat het fonds, gegeven het huidige beleid, na vijf jaar (primo 2014) een verwachte dekkingsgraad heeft van 104,7%.

Wij hebben echter, conform het verzoek van DNB, het Minimum Vereist Vermogen (MVEV) voor het fonds nader bepaald (zie notitie d.d. 25 augustus 2009: 202112/0908B199).

Hieruit blijkt dat voor het fonds een Minimum Vereist Vermogen (MVEV) van 3,8% van toepassing is. Indien wordt uitgegaan van een MVEV ad 3,8%, wordt wel voldaan aan de wettelijke eis dat de dekkingsgraad zich binnen vijf jaar boven de grens van 100% + MVEV moet bevinden.

Daarnaast is te zien dat de dekkingsgraad naar verwachting binnen vijftien jaar hoger is dan de vereiste dekkingsgraad. De vereiste dekkingsgraad van het fonds bedraagt per 31 juli 2009 120,4%.

Conclusie

Het herstelplan toont aan dat het fonds op basis van het huidige beleid naar verwachting zowel op korte termijn (vijf jaar) als ook op lange termijn (vijftien jaar) voldoende herstelt, rekening houdend met een 0,2% lager totaal rendement en een MVEV ad 3,8%.

Vooralsnog zijn er daarom naar onze mening nog geen aanvullende maatregelen nodig.

Wel zal het bestuur jaarlijks evalueren of het herstel zoals verwacht ook daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Indien het herstel achterblijft bij de verwachting zullen nadere maatregelen te worden vastgesteld.

Tot het geven van nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Met vriendelijke groet,
Stichting Pensioenfonds van de Algemene Onderwijsbond

De heer A.A. Rolvink

Bijlage: 1. dekkingsgraadsjabloon

Bijlage I: Dekkingsgraadsjabloon Stichting Pensioenfonds van de Algemene Onderwijsbond per 31 december 2008

jaar	Premie	Uitkering	Indexering	Rente-	Over-	Overig	DGultimo	premie	indexatie	Meetkundig beleggings- rendement	
	DG primo	M1	M2	M3	termijnstructuur	rendement					M6
	%	Δ%			M4	M5					Δ%
2009	90,1%	1,8%	-0,2%	0,0%	0,0%	2,5%	-0,5%	93,6%	25,00%	0,00%	5,43%
2010	93,6%	1,6%	-0,2%	0,0%	0,0%	2,4%	-0,7%	96,7%	24,57%	0,00%	5,43%
2011	96,7%	1,4%	-0,1%	0,0%	0,0%	1,8%	-0,5%	99,4%	24,15%	0,00%	5,43%
2012	99,4%	1,2%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%	-0,5%	101,8%	23,84%	0,00%	5,43%
2013	101,8%	1,1%	0,0%	0,0%	0,6%	1,6%	-0,5%	104,7%	23,97%	0,00%	5,43%
2014	104,7%	1,0%	0,1%	0,0%	0,6%	1,6%	-0,5%	107,6%	23,93%	0,00%	5,43%
2015	107,6%	0,9%	0,2%	-0,4%	0,6%	1,7%	-0,4%	110,1%	23,91%	0,26%	5,43%
2016	110,1%	0,8%	0,4%	-0,8%	0,5%	1,7%	-0,4%	112,4%	23,88%	0,51%	5,43%
2017	112,4%	0,8%	0,5%	-1,1%	0,5%	1,8%	-0,5%	114,3%	23,86%	0,74%	5,43%
2018	114,3%	0,7%	0,6%	-1,4%	0,5%	1,8%	-0,5%	116,0%	23,83%	0,93%	5,43%
2019	116,0%	0,6%	0,7%	-1,7%	0,4%	1,8%	-0,5%	117,4%	23,80%	1,10%	5,43%
2020	117,4%	0,6%	0,8%	-1,9%	0,3%	1,8%	-0,5%	118,5%	23,76%	1,24%	5,43%
2021	118,5%	0,5%	0,9%	-2,1%	0,3%	1,9%	-0,5%	119,5%	23,75%	1,35%	5,43%
2022	119,5%	0,5%	0,9%	-2,3%	0,2%	1,9%	-0,5%	120,3%	23,71%	1,45%	5,43%
2023	120,3%	0,5%	1,0%	-2,4%	0,1%	1,9%	-0,5%	120,9%	23,69%	1,53%	5,43%